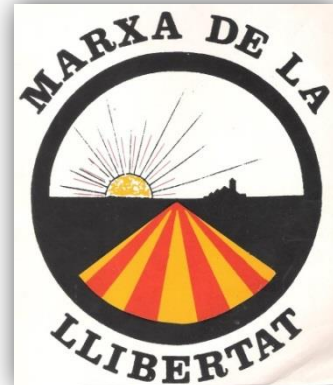

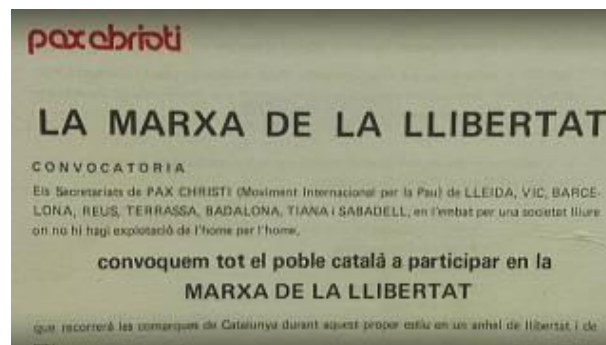
4. Transició (1975-1979)

4.1. Marxa de la Llibertat

Estiu de 1976, quan no fa ni un any que el dictador Francisco Franco és mort, es du a terme una acció pacífica pel territori català que prendrà el nom de Marxa de la Llibertat, amb el seu inici a diversos punts de la geografia catalana, i que finalitza a Poblet. Les seves sis columnes reclamaven de forma pacífica i no violenta l'amnistia, les llibertats bàsiques, i la recuperació de l'Estatut d'autonomia, tot donant a conèixer aquestes reivindicacions en l'àmbit dels Països Catalans.

Aquesta acció venia marcada pel relançament de la campanya per l'amnistia des de final de 1975, promoguda per Pax Christi¹ amb la voluntat de sensibilitzar tot el poble català d'aquesta reivindicació. El març de 1976 els secretariats de Pax Christi van establir: "Convoquem tot el poble català a participar en la Marxa de la Llibertat", indicant que recorreria les comarques dels Països Catalans durant l'estiu, que seria una marxa no violenta i assumint-ne la responsabilitat inicial.

La columna Abat Escarré

Les columnes van arrancar el juliol de 1976 des de diverses localitats. La que posteriorment travessà Vilanova i la Geltrú fou l'Abat Escarré, que sortí de Girona i passà per les localitats de la Bisbal d'Empordà, Palamós, Mataró, Badalona, Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, Martorell, Vilanova i la Geltrú, el Vendrell, Vilafranca del Penedès, Valls, Montblanc i Poblet.

A Vilanova, segons explica David Rubio,² en un article a Eix Diari titulat la "Vaga de la Fira", 1976, el pas de la columna Abat Escarré de la Marxa de la Llibertat que

¹ Pax Christi (Moviment Internacional per la Pau) de Lleida, Vic, Barcelona, Reus, Terrassa, Badalona, i Tiana i Sabadell

² "La Vaga de la Fira de 1976" a *Eix Diari*, escrit per David Rubio [en línia] <https://www.eixdiari.cat/opinio/doc/66745/la-vaga-de-la-fira-de-1976.html>

reclamava amnistia, llibertats democràtiques i nacionals, va arribar el 15 d'agost amb detencions, cops i corredisses a la Rambla i va finalitzar a la Geltrú amb la lectura d'un manifest i la penjada d'una senyera des d'una façana que va ser arrencada i trepitjada per un guàrdia civil.

La jornada del 15 d'agost

Una crònica fidedigne d'aquells dies la trobem escrita de la mà de Ramon Farré i Sixte Moral a *Malgrat tot avançàvem* (1981)³. El diumenge de Rams de 1976 es presentava al cinema Principal⁴ la idea d'organitzar el pas de la Marxa. En aquella assemblea de la Coordinadora d'Entitats es van plantejar els actes pels dies 15 i 16 d'agost quan passaria la Marxa que coincidia en plena Festa Major de la Geltrú.

El dia 15 d'agost, amb el centre de la ciutat ple d'efectius de la Guàrdia Civil, arribava la columna Abat Escarré cap allà les set de la tarda. Tal i com descriuen Farré i Moral, la manifestació va ser avortada i els manifestants van seure al terra, cantant l'Estaca i els Segadors i la Guàrdia Civil començà a repartir llenya. Quan el sol s'amagà van començar les sardanes a la Geltrú, era Festa Major. Mentre la gent ballava hom començava a repartir clavells. Després de diversos aldarulls, càntics i parlaments l'acte s'acabà en sec. L'endemà estaven previstos actes al Círcol Catòlic, però a l'hora de començar l'edifici estava vigilat per la Guàrdia Civil. Finalment, el nou escenari era la plaça del Consolat de Mar (coneguda popularment com a plaça del Canó) on se celebraria amb mitja hora la darrera assemblea. Dimarts la Marxa seguí el seu camí cap al Vendrell, i allà seria detingut el vilanoví Víctor Capdet.

Al cap d'uns dies la Marxa arribà a Poblet, va ser aleshores, quan faltava poc per arribar, que van aparèixer pintades pels carrers de la vila, convocant els vilanovins a anar a l'acte final al monestir.

³ MORAL I REIXACH, SIXTE. *et al* (1981) *Malgrat tot avançàvem*. Vilanova i la Geltrú: El Cep i la Nansa edicions.

⁴ Amb anterioritat a la reinauguració, el 1985, del Teatre Principal com a teatre municipal, aquest era utilitzat per mans privades com a cinema.